

POSUDEK OPONENTA DIPLOMOVÉ PRÁCE

Alena Šteflíčková

Diagnostika obtíží žáků při výuce CLIL

Ing. Alena Šteflíčková předkládá diplomovou práci na téma Diagnostika obtíží žáků při výuce CLIL. CLIL – integrovaná výuka odborného předmětu a cizího jazyka – patří k vysoce aktuálním pedagogickým trendům.

V teoretické části autorka popisuje principy a výuku CLIL v českém kontextu, mapuje aktuální literaturu věnovanou hodnocení a didaktickým testům a zaměřuje se také na specifika testování a hodnocení v CLIL. Předkládá tak důkladně zpracovaný teoretický rámec, na jehož základu buduje praktickou část. V praktické části autorka vytvořila tři didaktické testy pro komplexní hodnocení žáků v integrované výuce matematiky a anglického jazyka, které si za cíl kladou diagnostikovat, zda neúspěch žáka spočívá spíše v jeho obtížích s matematikou, nebo anglickým jazykem.

Autorka jeden ze tří navrhovaných testů použila pro experiment ve třech osmých třídách ZŠ. V rámci předexperimentu na víceletém gymnáziu ověřila časovou náročnost úloh pro cílovou věkovou skupinu a nutnost „před-učení“ méně frekventované slovní zásoby; díky předexperimentu pak mělo zadávání testu ve všech třech skupinách shodný průběh a získané výsledky tak lze objektivněji porovnávat. Každou autorka úlohu předem analyzovala jak z pohledu matematické náročnosti, předjímalá očekávané chyby i možné žákovské metody řešení, tak z pohledu jazykové náročnosti a očekávaných obtíží. Na základě všech žákovských řešení pak systematicky kategorizovala chyby, kterých se žáci v jednotlivých úlohách dopustili. Žákovské výsledky předkládá v přehledných tabulkách pro každou z úloh: mapuje celkovou úspěšnost žáků z jednotlivých tříd, názory žáků na příčiny jejich případného neúspěchu v dané úloze (matematika nebo cizí jazyk), kategorizuje globální chyby a podrobněji třídí konkrétní typy chyb vzhledem k dané úloze. Kategorizace je velmi podrobná a postihuje žákovské testy v plném rozsahu, přitom zároveň poskytuje přehledné srovnání jednotlivých úloh a nejčastějších žákovských chyb. Autorka také kromě srovnání žákovských výkonů v jednotlivých testech detailně analyzuje úplné testy dvou žákyň, nabízí tak vedle horizontálního srovnání napříč třídami i komplexní pohled na jednotlivá řešení a diagnostiku konkrétních žáků.

Autorka v závěru své poznatky shrnuje, kriticky také uvádí, které další faktory mohly výsledky testů ovlivnit. Formálně i graficky je práce na vysoké úrovni, autorka precizně pracuje s odbornou terminologií i zdroji.

Je třeba vysoce zhodnotit přínos autorky k tématu; v naprosté většině odborné literatury věnované CLIL se autoři věnují testování jen povrchně, případně téma obcházejí s tím, že jde o nejnáročnější složku integrované výuky, na niž by se měl zaměřit další výzkum. Autorka diplomové práce tak navazuje na ojedinělé publikace, které usilují o diagnostiku příčin neúspěchu žáků v testech integrujících matematiku a anglický jazyk, rozšiřuje je a ve třech autorských předkládaných didaktických testech ukazuje šíři záběru zvolené metody. Předkládaná diplomová práce nabízí jak vhled do problematiky a solidně vystavěný originální experiment, tak může být bohatým zdrojem inspirace pro učitele, kteří vytvářejí vlastní integrované didaktické testy nebo stojí před otázkou, jak adekvátně hodnotit integrovanou výuku. Práce je díky své komplexnosti a přínosu pro výzkum i praxi v integrované výuce vysoce nadprůměrná. Doporučuji k obhajobě.

Otázky k obhajobě: Do jaké míry odpovídaly žákovské výsledky Vašemu očekávání? Do jaké míry odpovídaly výsledky zjištěné v hlavním výzkumu výsledkům z předvýzkumu?

V Praze dne 30. 4. 2012-05-01

Mgr. Lenka Tejkalová